

# SLOVENIJA.

List 80.

V petik 5. Kozoperska

1849.

Slovenija izhaja vsaki teden dvakrat, in sicer vsaki torek in petik. Predplačuje se za celo leto v založnici v Ljubljani 7 gold., za pol leta 3 gold. in  $\frac{1}{2}$ , za ene kvatre 1 gold. in 45 kr. Za celoletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odraha še  $\frac{1}{2}$  gold. Za po pošti pošiljano Slovenijo je celoletno plačilo 8 gold., polletno 4 gold., za ene kvatre 2 gold.

## Sedajno stanje cirkve.

(Dalje.)

b) Druga reč, na katero ima cerkva posebno gledati, so tisti, kateri se le samo po imeni zvunajno k cerkvi in kersanstvi glasijo. Takih, pravi H. na str. 52. je pa veliko. Alj kaj, bo morebiti kdo rekel, je na tih nevernih ležeče: cerkvi ne bojo in ne morejo škodovati; srušili jo ne bojo, ker je na skalo zidana. Tako govoriti po mislih H. str. 53. ni modro in ni kersansko; zakaj katoliška cerkva ne more škode terpeti, pa dro cerkva narodna, in narod sam. Alj ni škode terpela Francozka? alj je ne terpi še sedaj cerkva Azijatiška in Afrikanska? In učiti vse narode, zveličati vse ljudi, to je važni in sveti poklic svete cirkve. —

Kaj ima toraj cerkva zastran teh, ki le zvunajno k cerkvi slišijo storiti? „Mi potrebujemo, veli H. str. 56. javno občno vdeležanje vsih duhov pri naboženskih (religijs) zadevah sedajne dobe; mi potrebujemo resnično preiskovanje (Forschung,) potrebni so javni pogovori od svetih reči, pri katerih naj se vsi in to z veseljem vdeležijo. Več je v veroznanstvu nevednosti, kakor si pomisliti moremo. Po javnih pogovorih bojo mnogi verovali, ker se bojo v kersanskim navku bolj podučili. Drugi, če ravno ne bo pravoveren, bode saj morebiti kersansko-veren, in ako to ne bo, bode saj začel svete reči premišlovati, in že to je velik dobiček. K tej reči bojo pripomogle družtva in knjige; str. 57.

„Nekteri sicer mislijo, da je že to dosti, da le škofi ozko in terdno vkup derže, duhovništvo, in skoz to tudi ljudstvo na se privežejo pa bo vse dobro, stala bo za njimi velika sila (Masse), ktera tak trumo nevercov lahko pogrešati, pa vsakemu prekucljivimu napadu se vstaviti zamore. Alj jas opetujem, kar sem zgoraj od cerkvenih navarnost v sedajnej dobi že rekel, in pokažem na Francozko h koncu poslednega stoletja: Le na sile (Massen) se ne zanašati. One so večno nezanesljive. — Pa stavimo, de bi sile verne ostale, in da bi brodači nam nič škodovati ne mogli, alj bi blo kersansko, tiste, ki so zvunaj, samim sebi prepustiti? Ino kaj bi si velikega pridobili, ako bi samo prosto (gemeine) ljudstvo za nas blo? Tedaj bi stalo duhovništvo (kakor že dones na Francozkim) več alj manj zvunaj naroda; cerkva ne more svoj sveti poklic doseči, ona je po tem v takim stanju, kterege jej nikolj želeti ne moremo. Dro so na Francozkim in v Belgiji škofi veliki gospodi, duhovništvo brez samostalnosti, in prosto ljudstvo za zvunajno božjo službo (Cultus) vneto. Zdi se, da se hoče to tudi pri nas uvesti. Alj mi hočemo tako cerkvo, ktera cel narod obseže, in vse stanove s kersanskim življenjam nadihuje.“ Tako veli H. str. 58.

c) Tretje, na kaj ima cerkva svoje oči obrniti, je sedajno klicanje za popravve (Reform). To klicanje je občnoznano, in že staro. Kaj pa se želi? H. str. 59. pravi: Poprave pri obredah ali kultu; na pr. pregledanje obrednih knjig, obreda u materinim jeziku, obhajilo v dveh podobah itd.; poprave v cerkvenim redstvu (Disciplin); na pr. zrušenje brezženstva duhovni-

kov, pregled cerkvnih zapoved itd.; popravve pri učevanju, postavim: veči različnost pri nedeljnih in prazniških evangeli in listih, razdel med tim, kar cerkva verovati zapove, in kar le ljudi menijo; poprave pri cirkvenem opravljenju, postavim uvedenje duhovnih zborov (Synoden), primerno udeležanje duhovništva in ljudstva pri cerkvenim opravljanju, —

Kakšni ljudi so pa ti, kateri poprave želijo, vpraša H. str. 59. So taki, kateri cerkvo iz serca ljubijo, in se tudi zavolj njenih razvad (Missbrauch) ne dajo motiti, pa vendar gorečo želijo, da bi se lete razvade popravile. So taki, katerim za cerkvo clo nič ni mar, in jim tak dolgo mar ne bo, dokler to in uno, kar jim ne dopade, ne bo odstranjeno. Slednič so taki ljudi, kateri se nad razvadami kat. cerkve veselijo, in svoje sovražstvo do cerkve in kersanstva z njimi zgovarjajo in pokrivajo. Jeli veliko takih popravilcev (Reformer)? Gotovo več, kakor se misli; in to v vsih verstih ljudstva; in ti ljudi, terdi H. se morejo in morajo poslušati. —

Nekteri duhovniki so proti popravam; nad njimi se H. toži in pravi od njih (str. 60) sledeče: „Tu in tam duhovništvo misli, kako lepo in krasno je vse, kar je in se godi. Navada je silna moč, ona moti in veže tudi razsodbo (Urtheil). Marsikteri duhovnik najde vse v lepim redu; zakaj on se je tega navadil, in že v temu živi; in ako se mu kaka razvada oponosi, se ve hitro opravičiti tako, da je saj on, če ravno noben drugi, zadovolen. On ne gre nikolj med ljudi, da bi vidil in slišal, kaj to in uno pričinil (wirken), in kako je to in uno sprejeto in sodjeno; on nikolj ne prevdari, kako bi to alj uno njemu djalo, če bi on namesti ljudi bil. Tako se da zapopasti, kako velik del tudi dobromislečega duhovništva proti popravam je, in na tiste, ki jih želijo, po strani gleda. Pa le najmo se zbere zbrati, le najmo se javno vdeležanje pri cerkvenih zadevah bolj in več razširiti, in vidili bomo, kako razprostranen in siloviten je glas za poprave. Svetjani (Laien) bojo — bodi že na zborih ali zvunaj njih — svoj glas zagnali, in pokazalo se bo, da se on ne sme preslišati. Ta glas ne poslušati, ali na prihodne čase odložiti, bo mnogo ljudi globoko ranilo, nekatere hudo razdražilo, in jim ljubezen in upanje do cerkve vzelo; in roditi se more razdor (sisma) alj odpad (Abfall).“ — Blagor cerkve toraj bodi najviše pravdilo! —

(Konec sledi.)

## Austrijsko Cesarstvo.

### Slovenska dežela.

(Iz celovskih novin list 105 saboto 1. septembra 1849.)

Kako imajo pravice, po katerih smejo kmeti v grajšinskih gozdh svojo ševino past, ravno tako tudi pravice les v grajšinskih gozdh sekati in sploh služne pravice med grajšinam in dozdašnjimi podložnimi nehati?

Nazaj pridši iz Dunaja, ker sim po razpušenju avstrijskiga državniiga zbora visokim ministerstvam znotrajnih zadev in pra-

vice pomagal, pri izdelovanju zastran odpravljenja zemljiške služnosti, ki bojo v kratkim na svitlo prišle, in pri drugih koroško deželo zadevajocih opravah, sim zvedil, de ste se zastran gorej imenovačiga prašanja dozda na Koroškim dve misli izjavile; prva v sestavku „Carinthie“ 28. julia t. l. list 60, — druga v politiškim listu „Klagenfurter Zeitung“ 28. augusta t. l. list 103, ki ste si v vodilu, po katerim bi zavezanci (verpflichteten) služno opravičenim odpravlene zgorej imenovane pravice odškodovati imeli, silno nasprotne.

Cospod pisavec v „Carinthii“ z čerko R. zaznamovaniga zostavka terdi, da bi naravednejši bilo, odločiti, naj dozdajne grajšine služno opravičenim služne pravice z denarjam odkupijo, primernim cenitvi tistih dolžnost in prerajtanim po katastralni ceni leta 1824. — Stališki knjigovodja gospod Tindenigg pa le v večim delu primerkov za neobhodno potrebno derži, da naj bi se očitno opravičeni z pripušenjem primerniga kosa gorniga ali pašniga zemljiša odškodovali.

Te dve sebi celo nasprotne misli mi date priliko, tudi nekoliko besed pisati, da bi se zgorej imenovano prav prav pomenitno prašanje, kolikor je mogoče razjasnilo.

Jas prvi teh dveh misel clo ne morem prav dati, drugo pa le od ene strani odobrim in menim, da gospod pisavec prvega zostavka reč, zastran ktere se praša, prav premislil ni; zakaj pri katastralni cenitvi so se le zmesni (naturni) in čisti prihodki od zemljiša, brez obzira na to, čigavo da je zemljiše bilo, prerajtali, ne pa cena služnost, ktere v katastralni cenitvi clo ne pomenjene niso, veliko manj pak, da bi cenjene bile. Iz tega se jasno spozna, da služnosti nobene katastralne cene, torej tudi tiste od leta 1824 nimajo, cena pak, ki ne obstoji, ne more merilo pri odkupovanju služnosti biti.

Cenitva služnost, po katastralni ceni prerajtana, je svojevolna cenitva, ki pravičniga temelja pogrešuje, in se torej nikdar zagovoriti ne da.

Ako ravno dopustim, da se v katastru cena najde za marsiktero reč, ki se je tudi posled služnosti dobivala, tako je vender cena te reči clo iz drugiga namena prerajtana bila; in s tim se mi le reč, ki se je po služni pravici dobivala, ne pa sama služna pravica cenjena zdi; ta razloček pak je pomeniten in po raznih rečeh, ki so se posled služnosti dobivale, različen.

Iz teh uzrokov se že očitno vidi, kako nepravedno in nepristojno je merilo za odškodovanje služnost kteriga pisavec v „Carinthii“ nasvetuje.

Tako odškodovanje pa tudi ni primerno pravicam, ki iz dolžnost izvirajo; zakaj po §. 472 knjige splošnih državljanskih postav je z pravico služnosti vlastnik služne reči zavezan, v korist drugiga gledoč svoje reči kaj terpeti ali opustiti; — vsaka služnost ima tedaj po tem postavnim odločenju in po §. 482, k. s. d. p. opustivno, ne pak, kakor gospod Findenigg terdi, rabivno (storivno) lastnost.

Dalje §. 472 k. s. d. p. razjasni, de je služnosti pravica stvarna, ki ima moč proti vsakim posestniku služne reči — da je po tem teža, ki na sami reči tiči; vžitna in rabivna pravica posestnika na to reč je torej omenje-

na po obsegi služnosti, ki na reči tiči, in posestnik le od tiste strani popolno pravico na rabo in užitek obtežene reči ima, od ktere strani mu služnost meje ne stavi.

Služno opravičen ima tedaj na samo reč očitno gotovo pravico, kateri se brez kratenja pravice po drugim razdelku postave dane 7. septembra 1848 ne sme druga, od prve celo razločna, vnesti, ampak ktera se ima le v drugo pravico spremeniti, ki je poprejšni v moči enaka. To pa pri dervarnih in pašnih služnostih ravno v prepuščenju gorniga ali pašniga zemljiša obstoji, ki je obsegi služnosti primerno.

Alj je zemljiška služnost poprejšniga podložnika na grajšini vtaluirana, alj samo v grajšinskih rektifikalnih aktih zapisana, to je vse eno, zakaj cesarski razglas, dan 18. julia 1792 št. 33 ukaže zastran zemljiških služnost sploh, da imajo opravičeni, kakor hitro je izpričano, da njihove služnosti pravno obstojijo, tudi v primerleju konkursa zastran vžitka svoje pravice neokrajšani ostati, — in patent deželnih bukev (Landtafelpatent) dan 22. aprila 1794 št. 162 v §. 2. razjasni, da ima vsaka v katastru za se in posebej zaznamovana posest tudi v deželnih bukvah v svoj posebni predel zapisana biti, in da je v tim tudi vse zapopadeno, kar je pod ravno tistim predelom (Rubrik) v katastru zaznamvano, tako da sta si predel deželnih bukev in stališkiga katastra popolnoma zložna.

Po tih postavnih ukazih je brez dvombe gotovo, da posestnik grajšine, ki je z zemljiškimi služnostmi obložena, tisto le z zadevajočimi služnostmi omejeno poseduje, de opravičeni pravice ima, ki obteženo zemljiše neposredno zadenejo; toraj če se pri osvobodjenju služniga zemljiša po različnosti in obsegi služnost kosi zemljiša opravičenim prepustijo, se zavezanc toliko manj pritožiti ima, da se mu je krivica zgodila, ker mu bo potem zemljiše, ktero mu še ostane, od služnost prosto, ki ga bo, kolikor ja mogoče poboljšati in popraviti mogel, in ker bo prepričan, da bo tisto njemu samimu korist doneslo, in po tem takim ne bo samo korist, ampak tudi cena oprostena zemljiša veliko viši postala.

Razun tega, de se ta način odškodovanja po sami postavi oprava, še to za njega govori, da se le po takim državi koristiti, in blagostanje državljanov vzdržati in množiti zamore: zakaj

1) po tem takim se bodo zemljiša boljši in umnejši obdelovale. — Ker je dozdej na enim zemljišu več služno opravičenih bilo, ki celo nobene skerbi niso imeli na obdelovanje služniga zemljiša, ampak so si le prizadevali, kolikor mogoče koristi iz njega dobiti; velikrat so ga še, n. p. pri gojzidih po napčnim sekanju lesa, in drugih lesnej rasti škodljivih delah poškodovali, ali celo v nič pripravili; če bo nasprotno vdeležen modri in pridni posestnik zemljiša prepričan, da je zemljiše njegova lastnina, bo prihodnič na tisto nar veči skerb imel, ga bo umno obdeloval; in tako ne samo svoje ampak tudi državno premoženje množil.

Ugovor, da bodo znabiti nekteri, ki bodo zemljiše krivo rabili, nič ne velja, ker včasih kriva raba z eno rečjo, rabo tiste reči ne zabrani; zakaj po tem vgovoru bi se tudi raba ognja prepovedati imela, ker so ga hudobneži že večkrat nalaš vtrosili.

Po tem bo pa vlada opominjana, postave izdati, ki krivo rabo zabranijo in umno obdelovanje zemljiša za namen imajo;

2) država ne sme terpeti, da bi jezeri njenih državljanov za prihodnič obstati ne mogli. — To bi se pa zgodilo, ako se vodilo izreče, da se imajo služno opravičenim zemljiške služnosti namesto pripušenja zemljiša le v denarju odškodovati; zakaj, razun tega, da se odkupovavna cena po katastralni cenitvi leta 1824 iz poprej razloženih uzrokov ravnati ne sme, bi bilo še pomenitno prašanje:

- a) kdaj de bi opravičeni po drugim vodilu odločeno ceno za služnost dobil, potem
- b) alj bi tudi v stani bil za dobito ceno, desiravno bi vgodna bila, si tiste reči napraviti, ktere je poprej posled služnosti dobival, in ki so mu, da hišovanje obstati zamore, neobhodno potrebne.

Zamore se zgoditi, de se bodo po oprostenu zemljiša kapitali na njega naložili, in da bo v vrednosti tako poskočilo, in posebno več (širokejši rasprostrano) v roke takih kapitalistov došlo, da ga tudi po nar viši ceni ne bo kupiti.

Zdaj baram, od kod si bo v takim primerku služno opravičeni posestnik zemljiša les, steljo, pašo za živino itd. napravil?

Meni v tem primerku nobeniga pripomočka ni znaniga, ker zemljiško posestvo, posebno pri nas, ni veliko, in nar boljši oskerbljen poprej podložni posestnik tega več nima, kakor kar mu je k obstoju svojiga hišovanja potrebno; — po tem takim bi morali jezeri zemljiških posestnikov zavoljo pomanjkanja stelje, gnoja, živine, derv v nič priti, in svoje pohištva zapustiti, zemljiša bi puste ostale, in po tem bi se ne samo blagostanje podkopalo, ampak tudi število ljudstva bi se manjšalo, česar nas more vlada obvarovati; in kar se zavoljo državnih obzirov nikdar ne sme pripustiti.

Iz tega se za vlado potreba kaže, da naj pri oprostenu grajšinskih zemljiš od služnost vodilo izreče, da se ima tisto le skoz prepušenje primerniga kosa pašniga in gorniga zemljiša, sploh zemljiša na opravičene, po obsegi služnih pravic zgoditi. Celovec 30. augusta 1848.

Dr. Rulic.

Milim prijatlam šol in slovenšine. Bodite serčno pozdravljeni, mili bratje in prijatli! — Veselje in up nam prešine serce, ko se vas, naši predragi! spomnimo in milo ozremo. — Vroči in nevarni dnevi so, bodi Bog zahvaljen! vunder srečno minuli. Hud je bil potres, nebo se je treslo, staroletne terdne zveze so se gromče na kupe zrušile, in novi jasni dan svitile prihodnosti se je veselo napočil. —

Snuje in dela se zdaj pridno, to in uno že veselo bliži in živi. Vse se giblje in tira, cela domačija z modro popravo, modro hiti. —

Ko se tedaj vse drenja in tlači, ko vse dela in teka, — naše revno šolstvo in učiteljstvo še zmiram v stari obleki na stari stopnji nepremaknjeno in nedotaknjeno stoji, ter se na vas, oj predragi prijatli! zdihovaje milo ozira! — Želenja in mnenja je bilo velikrat in veliko, vunder dognaniga še malo. —

Ravno tisti dohodki, ki so bili učiteljem že pred 60 leti odločeni, so še zdaj. Takrat odmerjena plača 130 gl., na dan 24 <sup>1</sup>/<sub>3</sub> kr. je v sedajnih časih še vedno v navadi. Časi so se med tem že pogosto obrnili in premenili, dohodki so vunder zmeram le pri starim ostali. — Tudi ta majhna pičica se je začela že tu in tam mešati in zmanjševati, kmalo bome prišli do ničle, z ničlo se pa nikakor računati ne da.

V novi vradniški vravnavi beremo dohodke vratarja 300 gl., dohodke hišniga hlapca 250 gl. Nebodi nobenimu oponošeno, tudi jih zaslužijo. — Ali čudno je vunder, de ravno šole in učiteljstvo že tako dolgo odrešenja čakati morajo. Čudno je, de še veliko tistih, ki bi vsaj po svoji dolžnosti za to reč skerbeti mogli, in ki se po obrazu še celo v podpornike in dobrotnike štejejo, večidel le malo malo store, ter šole in učenike le v revšini in nadlogi brezskerbno in mirno tičati puste.

Žalostno je, de ravno učiteljski stan, ki cerkvi in državi in celimu človeštvu čez in čez služi, vunder toliko in toliko zavere in reve prenesti mora! —

Malo malo jih je, ko bi se v ti reči v resnici potegniti hotli, in ravno to je nar hujši —

Tu in tam se vsaka mala in prazna pičica učitelju pač kmalo rada v greh in zamero všteje in dolgo zapomni. Kadar je kaj praviga in važniga, kake dobre stopnje za prid in blagor učenikov in šol storiti treba, se vse prerado odloži in odlaša. —

Dokler se bo šolam in učenikam tako godilo, bo pač malo šol pa pridnih učenikov, dobiček bo malo ali clo nič vreden. Če se bodo šole, kot je bilo enkrat nekaj govorjeniga, srenjski oblasti in vladi okloniti mogle, bo še le šola prava beračija in poverhnina. —

Šole in učeniki potrebujejo modrih, dobrih in za prid mladine jako vnetih mož. Dokler takih pri šoli in čez šole dosti ne bo, je drugo vse nič. — Skerbeti nam bo, de ne pridemo iz dežja pod kap. —

Precej nas je že, dragi rodoljubi! dragi pisatelji! premili naši prijatli! Vunder se vse premalo, tehcnica še ne potegne! Zato, oj premili! stopite in overstite se k nam in okoli naših šol, de z združeno močjo storjeniga kaj bo. —

Prosimo in sprožimo, de ne zaostanemo. Povsod se že prosi in terka, le pri nas smo še tihi. Ako bomo po naši stari navadi zmeram le molčali in tičali, bomo tudi zmeram po naši stari navadi terpeli in medleli.

Naj bi se zatega voljo vsi med seboj pogovorili in potem svoje misli očitno oznanili, de bi se vsak vedil na pravo pot deržati, de bi ne vlekli eni sem, eni tje.

Edinost je in bo pri vsih rečeh prva podstaja vsiga početja. —

Priporočali in priporočali smo že mnogokrat lasten učiteljski časopis. Ni ga še zdaj!

Zato bratje, prijatli! ne mudimo in ne čakajmo, de zamudili ne bomo. Pomoči nam je kmalo treba, ako ne, bo prepozna! —

Temne so šole do zdaj bile temnejši bi se še naredile, ako kmalo svitile rešitve ne bo!

A. Praprotnik.

## Hervaska in serbska dežela.

V Bački se serbskim našim bratom huda, huda krivica godi. Novo postavljeni ces. komisarji in sodniki oistro vse preganjajo, kar je slav. narodnosti v prid. Patriarha Rajačiča ali vojvoda in vojvodino serbsko le imenovati, rudeče narodno pokrivalo nositi, se že kaznuje s tepenjem; sploh kdor se imenuje „Serb“ mora tako ravnanje terpeti, kakor de bi bil nar huji puntar. Südslavische Zeitung piše: „Ne moremo zapopasti, zakaj se ravno serbska vojvodina stanu izdaja, kterimu enakiga ni nikjer v Austrii, v nobeni deželi. — Ako narod serbski z oziram na svoj sedajni tužni stan nazaj pogleda na zadno nekdanost kipečo obljub, privoljenj, zagotovil in upanja, na nekdanost, kadar se mu je po kratkim terplenju in boju na presrečno prihodnost kazalo — zares mora mu čut zmote zlo skleleč biti.“ — Kaže dalje na terpljenje, kervave darila in neizrekljivo siromaštvo kterim so Serbi svoj dom cesarju prihranili v veliki poterpežljivosti — in kako de so zdaj pod cesarskim banderam vnovič terpinčeni, — clo obupu prepušeni. Silno, silno je treba hitre pomoči. —

V Zagrebu je bilo očitno prodano nekdanjo madžarsko kasino. Madžarska stranka je mislila vnovič v ti hiši si zbirališe pridobiti, tode kupil jo je verli domorodec gosp. žl. Vranicani za 17650 gold. namreč v imenu dežele.

Generalmajor Juri bar. Jelačić, brat bana, pride ko brigadir v Karlovec.

## Austrijska dežela.

Ukaz zastran odveze zemljiš na Krajskim.

(Dalje in konec.)

Drugi oddelik. Od urad in ravnanja pri izpeljanju odveze.

I. Odsek. Urade. §. 68. Ministerstva notrajnih oprav, pravic in denarstva vižajo opravila odveze. Na Krajskim izpeljujejo od-

vezo deželni odbor (komisijon) in okrožni odbori. — §. 69. Deželni odbor, ministerstvu naravnost podložen, obstoji iz ministerialniga komisarja, ki je predsednik, iz 1 političkiga in 1 sodniškiga uradnika, iz namestnika za državni zaklad, iz fiskalniga uradnika, uradnika deržavniga računstva, in iz 6 odbornikov, katerih so 3 od dolžnih (podložnikov) in 3 od prejemnikov (grajšakov) zvoljeni. — §. 70. Volitev teh 6 odbornikov se tako godi: za prijemnike: vsi grajšaki in desetinski gospodi eniga kroga se znižejo v kresii, in volijo odbornika ustno in očitno, po absolutni večnosti glasov, tako tudi namestnika odbornika; za dolžne (podložne) vsi župani (rihtarji) in pri-seženi možje eniga kantona volijo volivca, vsi volivci cele kresije volijo pri kresii odbornika in njega namestnika ravno tako kakor prejemniki. Druge odbornike in predsednike okrožnih komisijonov ministerstvo voli. — §. 71. Opravila minist. komisarja. — §. 72. Njemu so dodani inspektorji. — §. 73. Deželni odbor vse za odvezo oskerbi, kar predsedniku ne gre. — §. 74. Deželni odbor izvoli odbornike za okrožne odbore. — §. 75. Inspektorji in okrožni odborniki postanejo deržavni uradniki za čas tega dela. — §. 76. Okolšine uradnikov. — §. 77. Deželni odbor deželo deli v okroge po mejah grajšin. — §. 78. Okrožni odbor ima političkiga uradnika predsednika, pravnika in uradnika gospodarstva v podložstvenih rečeh zvedeniga; potemu pomagače, ki ne glasé. — §. 79. Okrožni odbori odločijo po postavah zneske odškodovanja in odkupa. — §. 80. Deželni odbor in minist. komisar okrožne odbore viža; kedaj de uni ima sklep storiti, se bo v II. odseku povedalo. — §. 81. Odbori sklenujejo v zboru po absolutni večini glasov. Deželni odbor je dostojni za sklep, ako se 8 odbornikov s predsednikom snide, in ako so dolžni in prejemniki nadomestvani. — §§. 82.—85. Vse gosposke imajo storiti, kar odbori za odvezo, od njih k opraviu potrebniga terjajo; vsaki poklican za priča, zvedniga itd. mora vbogati; vsaka srenja mora pripomagati brez plačila. — §. 86. Pisanja v rečeh odveze so štempeljna proste; tudi se ne plačajo takse, porto, potnica in števeni denar v teh opravkih. To ne velja za prošnje, pritožbe in druge pisanja vdeleženih zastran pridobitve reči (objekta) za odškodovanje. — §. 87. Plačo za opravnike pri odvezi odloči ministerstvo. — §. 88. Vodila za denarnice da ministerstvo. —

II. Odsek. Od ravnanja. §. 89. Deželni odbor bo pridobil od gosposk alfabetske spiske grajšin in posestnikov grajšinskih pravic. — §§. 90—93. Dokazi grajšinskih pravic se morajo predložiti po zapovedani viži. Ako so pravice dvomljive alj v pravdi, jih posestnik dokaže kakor jih on imeti misli. — §. 94. Taki dokazi smejo tudi le od oblastnikov podpisani biti. Pri osebah ki niso samosvoje, podpišejo tudi postavni oskerbniki. — §§. 95—97. Prejemnikom se mora naznaniti katastralna cena davšin, pripomočki v pisanjih, mapah i. d. se jim morajo dati za zgol plačilo pisarije. — §. 98. Dolžin (podložin) mora prejemniku podati potrebne pomočke v pismih, bukvicah i. d. — §. 99. Naznanila prejemnikov deželni odbor pošlje odboru okrožnemu, kateri jih presodi vpricho oseb vdeleženih alj njih poročnikov. — §. 100. Vdeležene stranke morajo priti pred odbor, kadar to zapové. — §§. 101—102. Mnogoverstne oblastne pisma. — §. 103. Privoljenja političke ali kuratelske urade treba ni. — §. 104. Ako vdeležene osebe pred odbor ne pridejo, obsodi sam. — §. 105. Ravnanje okrožniga odbora po predloženih spisih in po postavah. — §§. 106—108. Okrožni odbor pokliče prejemnika in dolžniga in z njima poravna vrednost povračilne davšine, obrest in kapital odškodovanja in znesek zastankov. Pri temu se pretehta, če ni kaka davšina proti postavam, ali v patentu 4. sušca t. l. brez plače odpravljena. Ako

prepír alj dvomba vstane, se rec predloži deželnemu odboru, ki sklene brez preklica; samo ako pat. 4. sušca t. l. in ta ukaz ne dasta dostojniga vodila za sklep, se gre do ministerstva. — §. 109. Pravico odškodovanja vtemeli posestvo ako ravno davšine od začetka leta 1845 sem bi ne bile dane, tode mora primerno biti ali rektifikalnim pisanjem, ali pogodbam s podložnim, ali pa sklepu sodne ali političke urade ki pravico prejembe spozna. — §. 110. Ako prepír vstane čez posestvo, ali pravico, ali cenitev davšine, okrožni odbor skusi poboto mej strankami; tude le taka pobota se sme skleniti, ki reč clo dokonča; te pogodbe so veljavne brez vsiga višiga poterdila. — §. 111. Ako reč ni moč pobotati, sklene okrožni odbor po dozdašnjemu posestvu, in tožnik zamore potemu v šestih tednih pri sodništvu tožiti. Če se dozdažno posestvo ne vé, reč koj pride pred sodništvo. — §. 112. Sodništvo hitro sklene, in poterjen prepis sodbe se poda okrožnemu odboru. — §. 113. Proti cenitvi se zamore le pritožiti, ako ni storjena po katastru, po rektifikalni ceni, po izreku deželnega odbora, ali po izreku zvednih mož. Ako se taka pritožba v pobotanju ne odpravi, se postavi središna sodba (Schiedsgericht.) — §§. 114—116. Od središne sodbe in izprašovanja zvednih in prič. — §. 117. Samo ako se pristop pred sodništvo dokaže, se sklep zastran odškodovanja vstaviti smé. — §. 118. Po prerajtanju odškodovanja se vdeleženi vprašajo, če se mislijo pritožiti, po temu okrožni odbor sklep stori. Viža sklepa. — §. 119. Pritožba na deželni odbor se mora v 14 dneh pri okrožn. odboru podati; le ako bi tega v vkrogu več ne bilo, pri dežel. odboru. — §. 120. Pritožba plačo odškodovanja ne vstavi. — §. 121. Pritožba na ministerstvo naprej je le pripušena, ako je dež. odbor drugači sklenil od okrožniga; se poda v 14 dneh. — §§. 122—130. Uradno ravnanje odborov in denarnic. — §§. 131 in 136. Deželni odbor oskerbi pri sodništvu vpisanje odškodovanja na podložne zemljiša v občnih zemljiških buklih, in izbrisanje prejšnjih davšin; tako tudi pripisanje odškodovanja, kot dela posestva k zemljišu prejemnika. — §§. 132—135. Ravnanje na dalje. — §§. 137. 138. Nakaz predplačila, dani od dežel. odbora. — §. 139. Na predplačila nobedin nemore prepovdi zadobiti. — §. 140. Pritožba zavolj obraneniga predplačila gre na ministerstvo. — §. 141. Zapisnik deželne odveze napravi ministerialni komisar po ukazu ministerstva. — Dunaj 12. kimovca 1849.

Bach l/r.

### Ogerska dežela.

Dan 28. kimovca, ravno o godu osmertenja grofa Lambergga, so njega vbijavca, Kolosy, v Pešt vjetiga pripeljali. — 22. kim. so se dedam Zichytovim reči oddale v Budi, ktere so bile ranjicimu grofu Evgenu Zichy od puntarjev vzete, in zdaj nazaj pridobljene. Umes je bilo tudi nekaj pisanj od obsojeniga Zichyta in zhranjenja zaklada te družini vkrađeniga, iz katerih se vidi gerdo ravnanje puntarjev.

Vdatba Komarna se je godila 27. kimovca. Pervi je v terdnjavo stopil pod-feldmaršal Nobili in je zadne pogoje oddal. Po temu feldzeugmeister Haynau z enim adjutantam. Od pogojev se zve toliko, de vojašnji bode zapernešeno zvunaj vodjev, ki morajo iz dežele iti, in de za 600,000 puntarskiga papirniga denarja se bo spoznalo. Veliko živeža se je dobilo v terdnjavi, in veliko noviga zidanja so puntarji prizidali. Madjarskiga vojskovodja Klapka zlo hvalijo, kir on je nar bolj k vdatbi pripomogel. —

7. t. m. se misli cesar na Ogersko, v Požon in Budapešt podati.

Blizo Arada se novi husarski regimenti zbirajo, v katerih bodo prejšnji honvedski oficirji za desetnike (pod-oficirje) služili.

Begujoči honvedi zlo ropajo po deželi. Ne dolgo so nekimu popotniku, ki se je iz Segedina peljal, 800 gold. odvzeli. — Veliko se tudi toži čez nove ces. uradnike, ki povsod po starokopiški viži gospodariti jamejo. Mnogo jih je Madžarov in Madžaronov med njimi. V Požunu se je pripetilo, de neki jetniki so sami svojiga sodnika puntanja zatožili.

### Ptuje dežele.

Laska. Oseb, katerim papež odpušenja ne podeli, je neki 66,940.

Papež je Neapolitanski velki cerkvi kozare (kelih) podaril, kteriga je pri sv. maširabil, in kteriga je že Pii VII. imel. Posoda je draga, iz čistiga zlata.

Ko je papež v Neapoli 16. kimovca veliki trumi zbraniga ljudstva blagoslov dal, je počil strel ravno nasproti odru, na katerim sta papež in neapol. kralj stala. Vjeli so po tem dva oborožena moža, in mnogo drugih ljudi; ali pravi hudodelnik se še ne ve. Pravične ljudi tam tako pogosto zaklepajo, de jih je — le ogibati se — dosti že iz dežele šlo; hudodelnikov pak oslediti ne zamorejo. — Se ve de neki je 72 topov in 20,000 orožnih naprav skritih; tode najti jih ni osredka.

Sardinski narodni zbor je poslal odbornike v Genovo, sprejeti truplo ranjega kralja Karl Alberta, ki se bo iz španskiga pripeljalo. — Zbor se zdaj posvetova, kako bi se vojskini davk Avstrii poplačal, in kako bi se zato sposojilo najelo.

Nemška. Dobro znani nemški demokrat Weimann je pri nekim tergovcu v Düseldorfu 48,000 tolarjev vkradel. Demokraški časopis iz Berlina pravi, de to ni navadna tatvina, temuč „z namenam“. —

Po zadnič naznanjenim boju vojsakov blizo Frankobroda (je bil v vasi Rad) je 7 pruskih vojsakov zmanjkalo, katerih so 4 našli mertve.

V Nasavskim selu Hederheim so oboroženi seljani pruske vojsake iz vasi izgnali.

V Kempenu na Bavarskim je bil tudi silni pretep mej vojsaki, ki so se clo z orodjem ranili.

Knez Hesen-Kaselski je avstrijskimu vojskovodju Haynau velki križ domačiga reda zlatiga oroslana podelil.

Pri izprašovanjih vjetih Badenskih puntarjev se očitno kaže vrednost teh gromovitih prerokov svobode. Ne edin odkrito ni povedal, de se je za svobodo vojskoval, en edin pri svojih mislih ni obstal, timuč vsi so revno skušali tajiti, in dolg na druge valiti. Živiga republikanskiga duha nobedin ni pokazal. — Prusi iz Badena počasu domu hodijo.

V Šlesvigu se narod z uradniki vred vedno vstavlja deželni vladi, ki je zgovorila, de v imenu danskiga kralja ravna; davki se ne plačujejo, postavljene vradnike narod odstavlja, i. t. n.

V Berlinu se je okoli 80 oseb snidilo, ki so sklenile, naj bodi kar hoče, demokratne republike se deržati.

Francozka. Narodni zbor se bo kmalo posvetovati jel; predsednik je že v Parizu.

Živo nevoljo budi nova postava papeža za Rimsko deržavo, in zastran odpušenja za puntarje, ktero je toljkim odtegnjeno. — Nadškof Pariški se bo podal do sv. očeta v Rim.

Komunisti obhajajo o godu perve francoske republike spomin njenih vstanoviteljev: Robespierre, Dantona, Marrata i. d. Se govori, de pri francoskih vojaških polkih bode k muziki petje pridjano.

Cerkveni zbor v Parizu od nadškofa sklican je bil 28. kimovca končan.

Gustav de Beaumont je ko posebni poslanec in pooblasteni minister francoski na Dunaj poslan; za avstrijskiga poslanca pride v Pariz Aleks. Hübner.

## Pesni

Ivana Drag. Šamperla. \*)

## 1. Zdiheleji.

Neprašaj neprašaj kaj mene mrači,  
Kaj rožice z lica mi jemlje;  
Neprašaj, zakaj jaz prečuvam noči,  
Okó ob polnoči ne dremlje!

Si hodim in blódim pod blede lunó,  
In polja in rake sprekrožim;  
Zdiheleje pošiljam v nesmilno nebó  
Nepriaznim se zvezdicam tožim!

Iztekle ste ure kjer milši ko zdaj  
Se zvezdice so mi iskriale;  
Iztekle ste, nikdar vas nebo nazaj,  
Nebote mi upa več bile!

Nebó ma in zemlja sovražen pogled,  
Sovražno mi solnce prisija;  
Če noč me zjasnila, pri dnevi se spet  
Mi čelo v čemernost zagrinja.

O dragi mladenič, katerega jaz,  
Nemorem dosrečat podobé!  
Obiši zemljane na majheni čas,  
Prikaži se na tote grobe!

Prinesi ohladne mazila mi dol  
Za srce sproranjen'ga žále!  
Če ti ga nezvračiš, ostane mi bol;  
Le v smrti bolezní do spale!

Da boš mi razjasnil, al milši ti tam  
Ko meni tu sapce pihljalo?  
Al onstran gomile nezmerjen je hram,  
Kjer duhi zveličanje majo?

Al srce od truda in vednih od tlak  
Si daleč od skrbi počiva?  
Al vitežki tatega sveta bojak  
Si vredne tam vence dobiva?

## Slépec.

Kolumb, rojen v Genovi, mnogi učen in učenja željin mož, jame v svoji pameti misliti, de zunaj Evrope, Azie in Afrike mora gotovo še kje kaj zemlje in prebivavcov biti. Terdno zagotovljen v ti misli iše v svoji domovini človeka, ki bi mu z denarji in ladijami pripomogel, čez široko morje tje jadriti, kamor ga je njegovo upanje gnalo. Ali domorodci, ga noriga misleč, mu neprenehama zabavljajo ter mu sleherno pomoč odreko. To pa Kolumba nikakor ne prestraši. On zapusti očetnjavo in se poda na Špansko. Pridši v Madrid, poglavitno mesto španske dežele, ponižno prosi kraljico Izabelo pomoči. Bili so pa takrat Španci silo mogočni in bogati; tedaj tudi njegovo željo koj spolné ter mu radovoljno dajo, česar je v svoj namen potreboval. In Kolumb je poln veselja že 3. dan veliciga serpana 1492. v neizmerljivo morje odriniti zamogel. Mesce in mesce je veslal in mnogim mnogim nasprotljejem v okom priti imel, kar zapazi z dalje zemljo, silno zaželjeni konec svojiga tak nevarniga pota. Z vse duše se je zaveštel in z njim vsi, ki so bili v ladijah, videč spolnjene svoje nar vročejši želje. Čez malo časa srečno dojdejo do zemlje in polni pri-serčne hvale do Boga stopijo veselo na suho.

Med tovarši Kolumba je bil tudi neki lekar, ki je znanje narave čez vse čislal. Velika ljubezin do tega znanja je prebudila v njem željo, te nove kraje obiti, de bi bolj poznal različne trave, ktere so jo okroževale. Videč, de se prebivavci tistiga otoka (Kolumb je bil narprej en otok našel, ki je bil od nje-ga sveti Domingo imenovan) drugač nosijo memo Evropejcov, si tudi on svojo obleko po njih šegi prenaredi; in tako napravljen se v-poti po gorah in dolinah, iskat zelš. Dobi jih raznih verst, prej neznanih, gre veselo iz goše v gošo, z hriba v dolino, dokler pride do nekiga gaja, kjer spazi dve osebi različ-

niga spola pod hrastovjem sedeti, zdihovati in vroče solze v obilnosti prelivati. Njuna žalost zdravnik gani, ki naravnost njima nasproti svoje korake oberne. Pridši blizo, ju prijazno vpraša po vzroku njuniga joka. Dvojica, po navadi tužnih, mu kmalo svoje srece odkrijeta. Azema pove, de je hči duhovna Visna (Visno je bil eden poglavitnih bogov tistiga ljudstva, ktero je malike molilo) in de sta bila s Sulmam skupej odgojena, čigar starši so bili služabniki ravno tistiga malika Visna. Živečima tako skupej se njuno srece v ljubezni vname, ker je Sulm čez vse ljubil Azemo; ona pak njega več kot samo sebe. Že dve leti sta čakala Alibeka, mnogo cenjeniga znanca, ki je po svetu šel iskat sredstev, odstraniti nasprotja, ki jima srečo overujejo. Alibek sicer že davno ni bil več živ, tode to ni bilo znano, zato ga Azema in Sulm še zmiram čakata.

Azemin ljubček, okinčan z lepimi krasotami in vsemi krepostmi, ki so ga ljubeznjiviga delale, ni nikdar svetlosti solnca vidil, ker so mu bile oči od rojstva sem vedno zaperte. Toraj ni poznal lepote Azeme; alj njegovo srece je bilo s terdnejimi vezili sklenjeno z Azeminim, kot jih lepota ima: njena blagodarnost, njeznost in dobrota namreč so se zedinile z njegovo blagodarnostjo, njeznostjo in dobroto. Mati Azeme, zučena v skrivnoznanstvu Zoroastra, je mislila de je slepota Sulmova kako znamenje jeze božje, ker je menila, de solnce razsvetljuje vsaciga Bogu v-godniga človeka; zato je bila tudi odločila, Sulmu po nobeni ceni svoje hčere v zakon ne dati, ako vsaj do dvajsetiga leta svojiga življenja pogleda ne dobi. Alibek, ki mu je bila odločba Azemine matere dovelj znana, in začel slednjim pomagati, obljubi lepi dvojici, se pred dvema letama z gotovimi pripomočki zoper to njuno nesrečo k njima vrniti. Dan za dnevam sicer pretéka in omenjeni čas se že približuje, alj starčika vender še zmirej noče nazaj biti. To obadva grozno prevzame, ter silno težko pričakujeta dobe, ki jima alj vedno srečo, alj pa gotovo nesrečo prinese ima.

Ko je pa bil lekar vse to iz ust Azeme zaslišal, se radovedno k Sulmu kreni, pogledat, alj bi bil morde sam v stanu, mu totjkanj zaželjeni pogled dati. Pa viditi ga v prvem cvetu mladosti, krasne podobe, dobro zraščena, okrogloličniga, dolzih žoltnih po plečah razdeljenih las, de mu vun in vun dopade; in ker je verh tega vse to z Azemino ličnostjo in dično lepoto zaporedama priličeval: se mu zdi, de se v kaki neznani, začarani zemlji znajde. Ali pomisliv vsiga slišana in ravno videniga, prime urno obadva za roke ter se z njima na bližno zeleno travico vsedši, skusi njuno preobilno žalost vtolažiti in v nju poterto srece radost blaziga upanja privabiti, ker jima naznani, de je v lekarstvu zučen, in de se hoče truditi nju zadovoljna storiti. Popraša tedaj Azemo in reče: „Lepa rožica! odgovori mi brez opotavljanja; pa premotri nata-njko moje pitanje. Jez te zamorem osrečiti s Sulmam, če ga slepote rešim; alj resno hrepeniš, njegova žena poslati, alj pa želiš, de mu vid dam, kteriga dobivši bi utegnil tebi škodljiv biti?“

„Kako mi more dobivši pogled škodljiv biti?“ začudeno pobara Azema. — „Več kot sama misliš“ ji lekar odgovori, „Če Sulm beliga dneva ne vidi, te bo zmiram ljubil, torej bo tvoj zaročenec tudi tačas tvoj edini ljubček, kedar boš za druge ostarala; zanj bos vedno svoj pomladni cvet obderžala, in le tako bojo tvoji dnevi mirni in pokojni. Sulm ti bo hvaležin za sladkost in srečo, ki ga boš z njo obdarila. Tvoj duh se bo po tem takim iz tega telesa ločil, brez de bi le pokušati mogla kupice napolnjene z grenkostjo nezvestobe in nestanovitnosti.“ Azema: „Bo li morde Sulm srečnej, če jasniga solnca vidil ne bo?“ „Nak“, ji lekar odgovori, „pri tebi bo veliko dobriča vžival, pak njegove velikosti ne bo vseskozi poznal, ne tvoje lepote ogledoval, ktera bi mu vedno prijetna bila; tvoje veselo lice ne bo njegoviga serca z radostjo navdajalo, ker on nezmožin te viditi, ne bo vedil, de si lepa; ti pa mu boš zmiraj draga in tako tudi popolnoma srečna.“

„De, popolnoma srečna mora biti“ se nenadoma Sulm oglasi, „to je edina moja želja; sicer ne vem, česar zgubim, če slep ostanem, — ali mnogo spoštovani prijatelj po-nižno te prosim pomoči; trudi se, de mi do-vole, z Azemo se zediniti, ker si družijo ne vošim, kakor njeni sladki glas čuti, njo objeti in od nje objetimu biti, iz njenih medenih ust

slisati tiste sladkosti polne besede: Te ljubim. In po tem bojo vse moje želje spolnjene.

Je li mogoče, de se znajdejo na tem svetu druge radosti več od tih? Če se znajdejo, jaz jih ne poznam, po tudi ne želim jih spoznati.“ „Ali bo,“ reče Azema, „dobivši po-gled v ljubezni ravno tak stanovitin ostal?“ „Li ti ni znana“ jo lekar vpraša, „neizmer-na plašnost in nestanovitost tega spola? Berž ko bo tvoj dragi oči odperl, bo veliko veliko vgodniga spazil, kamor bo z radostjo svoj po-gled obrnil. Kako moreš tedaj upati, de se bo samo v te zagledal? Alj je razprostranost tega sveta zadostna, neizmerno hrepenjenje razuzdanih želj vtolažiti?“ „Ah!“ poprime Azema besedo, „ako Sulm v sedajnim stanu ostane, moja ljubav, moja zadovoljnost bo sa-mo njega srečniga storila, in za drugo srečo ne bo kar nič vedil. Ako me pa kriva osoda od njega loči, kdo bo pa potlej njegova to-lažba? Za gotovo vem, de bi mu z menoj vred vsa radost zginila. Ah, dragi Sulm! za-voljo iskrene želje torej, tvojo ljubezin si vedno prihraniti, bi imela jest tebi nemila po-stati? pomandrati bi imela tolikanj dobrot, ki jih obilo vživati znaš? razgled nebes, stvari, vod, gor, cvetja, lepote narave, jasnih zvezd, kterih sijanje nam toliko dopade, — vse to in veliko družiga bi jest tebi prikratiti mogla? Ah gotovo ne, kratko nikdar! Podaj, podaj mu predragi znanec, krasni pogled, naj raz-gleduje in vživa prijetnost, ki ga bojo mor-de v nestanovitnost zapeljale. Alj nič nedé; stori ga srečniga; ah! naj le bo, naj me tudi ljubiti jenja, če mu nestanovitnost zamore srečo pomnožiti.“

„Nikar, nikar, prijatelj“ zavpije to sli-sav Sulm, „naj ne vidim beliga dneva, naj v slepoti ostanem, ako bi mi imela Azema manj draga biti.“

(Konec sledi.)

## Pravdoslovske besede.

Naslednje pravdoslovske besede rabijo Slovenci okoli Metlike: „Terdnjavo ali, jakost v rokah imeti“ (Sicherstellung in der Hand haben), — „komu kaj pristaviti (Jemanden das Intabulationsbefugniss auf etwas geben), — „dokončati, dokončavati“ (beschliessen, den Beschluss fassen), — „dokončeki“ (Beschlüsse), — „pismo potreti“ (die Urkunde umstossen).

Mislím, da bode z razglasenjem pravdo-slovskih besed, ki so med ljudstvom že v rabi, slavnemu odboru na Dunaju vsak vstre-gel. Domorodci! na dan tedaj s takimi besedami. Vse — se ve de — ne bode dobro, kar je priprosti človek skoval; včas pa jo bolje pogodi, kot vsi slovničarji skup.

— a. —

## Naglasnica.

(Narodna šega.)

V Metliški okolici imajo na kmetih sle-dečo šego:

Če je kdo kmetškemu detetu kerstni ku-me (boter) ali kuma (botra), mu prinese ba-bica čez teden dan hlebec prostega to je brez kvasa, spečenega kruha. Temu kruhu velijo naglasnica. Kuma mora naglasni-co trikrat zaporedoma po mizi potalikati, re-koč: Bog daj, da bi dete kmalo shodilo! Na-to odreže kosček naglasnice za otrokovo mater na dom, enega babici. Drugo priderži za se. Nazadnje potisne babici kaj okroglega in svitlega v roke. Več ko ji da rajši ima.

J. Navratil.

## Z m e s.

Knjičanin je sprejel iz rok cesarja vojaški red Marije Terezije. — Oče Knjičanina, Peter, je bil imenitni tergovec v Gruziji v Serbski knežiji. Sinu Štefan Petroviču, v letu 1809 v vasi Knjič — od ktere ime ima — rojenimu, v prvo očetovo opravilo dopadlo ni; s 20—30 tovarši, kterih vodja je bil, je dolgo domače gore prehajal, dokler de se je, tega sit, na dom vrnil. Pogum, moč pripravnost Knjiča-nina k jahanju, metanju in letanju, pa tudi modrost njegovo je vsaki poznal, in ravno zato se ga je knez Miloš Obrenović bal. Po 15 dneh v ječi, ga Miloš pred se pokliče, spozna njega veljavo, ga 1835 postavi za okroglniga kapitana v Jasenicah, 1839 za vojaškiga poglavarja v Semendrii. Pod go-spodarstvom sina Milošoviga mora Knjičanin bežati, in od leta 1840 do 1842 prebiva v Vidinu. Knez Aleksander Kara-Gjorgjevič je junaka zopet sprejel, ga za starašina in svo-jiga svetovavca zvolil.

\*) Ivan Dragutin Šamperl rodio se g. 1815. na Malom Štajernu u selu Gomile župe sv. Vrbana u Slovenskih Goricah (Windischbücheln). Učio je gimnazij u Mariboru a mudroljubje v Gradcu. Več u Gradcu počeo je bolovati i vidno ginuti na telu, te tako bolan dodje kući i tu umre na sušici (phtysis) g. 1835 u mrtva jesenu. Od njega ima u rukopisu 27. komadah pesamah slovenskih, koje se sad nalaze u rukuh g. Stanko Vrasa.